

Incipit modus procedendi in sermones de sacramento venerabilis eucharistie quos composuit sanctus Thomas de aquino ordinis sancti predicatorum.

De sacro sancto corporis domini locuturi sacramento proponimus donante deo procedere tali modo. Primo ponimus que principaliter circa illud sunt notanda. Secundo singula eorum in tria diuidenda. Tercio sic diuisa quodammodo subdividendo. Primo itaque ponimus circa sacramentum corporis domini septem principaliter esse notanda. Primum est causa institutionis. Secundum est forma donationis. Tertium mirabilia diuine operationis. Quartum est qualitas nostre preparationis. Quintum est modus manducationis. Sextum effectus sue bonitatis. Septimum consideratio sacri sanguinis. Secundo dicimus singula horum in ea membra hoc modo diuidenda. Primum principaliter circa sacramentum hoc notandum est scilicet causa institutionis. hec est triplex scilicet memoria saluatoris. sacrificium altaris. et cibum hominis. De ceteris principaliter notandis procedendum est sibi forma ut patet in sequentibus. Tercio singula membra sic diuisa sunt subdividenda. vel aliqua specie processus in hunc modum dilatanda. Prima causa institutionis domini corporis est memoria saluatoris. Circa hanc tria vel quatuor possunt inquiri vel considerari. aut triplex ratio vel similitudo assignari. De ceteris membris similiter potest fieri ut

infra experte patet in titulis sequentis opusculi. Quarto de membris sic subdivisis. quedam aliquo modo ulterius pertineant quod specialiter paragraphis demonstrat. Thema vero proponendum. vel generale potest sumi vel speciale. vel proprium. Generale quod possit intelligi de hoc sacramento in generali. Speciale in quo sit aliquid quod specialiter congruat alicui membro principali. ut cause institutionis. vel forme donationis. vel alteri. Proprium in quo sit quod magis proprie resonet verbis scripturarum. ut memorie saluatoris. sacrificium altaris. vel alicui de ceteris. De predictis itaque custoditis et scripture sacre testimonio roboratis poterit largiente domino aliqua sermorum copia pullulare. De quibus nunc iste nunc ille. vel certi per deum. per de altero. pro loco et tempore valebit utilis esse ad animarum firmandam fidem. informandam vitam et deuotionem excitandam.

Hij sunt tituli operis.

1.

De tribus causis institutionis sacramenti corporis christi. que sunt memoria saluatoris. sacrificium altaris. cibum hominis.

2.

De prima causa institutionis per se scilicet de memoria saluatoris et de preparatione ad iudicium eius.

3.

De secunda causa institutionis scilicet de sacrificio altaris. Circa quod tria nominantur et primo dicatur de duobus que sunt forma offerenda. et questio de sacrificio legali.

4.

De tercio circa sacrificium notando scilicet de sacrificij nostri excellentia.

5.

De tertia cā institucōis q̄ ē ab⁹ ho-
mīs hīs tres racōnes. et p̄mo dē de
p̄ma q̄ ē dīne literacōis magitudo. 6.

De duab⁹ alijs rōib⁹ q̄b⁹ dat cor-
p⁹ xpi in abū q̄ sunt huāne nē cor-
eupcō et eiusdē adicō. 7.

De forma donacōis q̄ corp⁹ dat res
latū. et hoc q̄tuor rōib⁹. et p̄mo de
duab⁹ q̄ sunt indignitas prauor et
fides bonor. 8.

De duab⁹ alijs rōib⁹ q̄b⁹ dat cor-
p⁹ relatiū. q̄ sunt instructio mor et
intelligitias omniū. 9.

De forma donacōis q̄ dat sub spē
panis etici p̄pter ea. 10.

De t̄b⁹ mirabilib⁹ q̄ sūt in assecra-
cōe. et p̄mo de duob⁹ q̄ sūt q̄ sub spē
panis est corp⁹ dī. et q̄ tota subā
panis mutat in corp⁹ xpi. 11.

De t̄cō mirabili q̄d fit in assecrōne
scz q̄ subā panis mutat in corp⁹ xpi
ita q̄ acētia manent. et de duritia
querti nolentiū. 12.

De trib⁹ mirabilib⁹ q̄ asiderant in
corp⁹ xpi possessiōe. q̄ sūt q̄ tā mag-
res et t̄net sub pua spē panis. et q̄
vni et idē corp⁹ ē in plurib⁹ locis et
tū in se p̄iunctum manet. 13.

De t̄b⁹ mirabilib⁹ in corp⁹ xpi p̄
ceptōe q̄ sūt. q̄ dū māducat nō mi-
nuat. si nō māducat q̄dā mō minuit
et dū māducat augmēt. 14.

De q̄litate nre p̄paracōis ad sacra-
mētū asiderāda in t̄b⁹. et p̄mo i duob⁹
scz i dīgnitate corp⁹ xpi et hostia pais
et p̄paracōe nra in t̄cō. 15.

De p̄paracōe nra in t̄cō. 15.
scz in agno paschali asiderāda. et in
māducatōne spūali. 16.

De t̄plicā mō māducati. et p̄mo de
sacramētali tū. q̄ ē ḡna malor in

digne p̄mūcant. et p̄mo de duob⁹ scz
maluol et dolos. et de asacōe ad
bonum. 17.

De t̄cō ḡne indigne amūcantiū
scz de p̄suptuos. 18.

De scdo mō māducati scz de spūali
tū q̄ tria ḡna bonor t̄plicā rōne
manducant. 19.

De t̄tio mō māducati scz de sacra-
mētali et spūali s̄l. Circa q̄d ēa p̄si-
derat scz multatudo reprobor nō cō-
mūcantiū. felicitas bonor xpm dig-
ne sumentū et racō remāducatōis
eor. 20.

De duodecim effectib⁹ siue fructib⁹
corp⁹ dī. cōtra. xij. nros lāguores.
et p̄mo de q̄tuor p̄mis. 21.

De q̄tuor fructib⁹ scdis. 22.

De quatuor fructib⁹ t̄cys. 23.

De trib⁹ effectib⁹ p̄ncipalib⁹. et q̄
q̄libet valet ad tria. 24.

De effectib⁹ corp⁹ xpi sumptis ex
trib⁹ eius vocabulis. 25.

De effectib⁹ sumptis ex t̄b⁹ alijs
corp⁹ xpi vocabulis. 26.

De asideracōe sanḡnis xpi t̄b⁹ mo-
dis. et p̄mo de p̄mo ut in cruce sūdit
et ab inestimabili p̄tiositate amdat.
Circa quā q̄tuor notant. ex q̄b⁹ de
duob⁹ hic dē q̄ sūt p̄tiositatis mag-
ne p̄bacō et t̄ti p̄cy dādi rō. 27.

De duob⁹ alijs circa p̄tiositatē
sanḡnis xpi notādū que sunt vir-
tutis ei⁹ magnitudo et redemptor
multitudo. 28.

De asideracōne sanguinis xpi scdo
modo scz ut in sacramento sumit.
Circa q̄ tria q̄runt. et de duob⁹ hic
dicat que sunt quare sacramentum
altaris datur sub sp̄cie duplici.

et quare pplūs nō accipit sanguinē
sub spē vini. .29.

De etiā qd circa sangnē xpi qrit qd
ē de utilitate sangnis digne sup̄ti.

De cōsideracōe sangnis xpi etiā mō
scz ut a fidelib⁹ spūaliter bibit. .30.

De t̄plici potu sangnis xpi. .31.

De t̄b⁹ causis institucōis. Thema
ap̄riū vel gnale. sermo p̄m⁹.

Admittite comedite panē meū
et bibite vinū qd miscui vo-
bis p̄. ix. hys verbis dñs
nos inuitat ad salutē diuinū. in q̄
pparauit p̄tiosū cibū et potū. corp⁹ et
sangnē suū. Causam tuā tracta cū
amico tuo et secretū extraneo ne re-
ueles. p̄. xxv. Res secreta ē sacra-
mentū altaris q̄si sacz secretū. Cui⁹
cā nō infidelib⁹ s̄ fidelib⁹ est reue-
lāda. hoc facite in meā cōmēdācōem
Jo. xxi. Itē p̄. in mēoria etna erit
iust⁹. Itē estote pati qz q̄ hora non
putatis fil⁹ hoīs veniet. luce. xxi. vel
aliud in quo mēoria dñi possit notā.
Primū p̄ncipaliter circa sacramentū
dñi corpis notāda ē cā institucōis.
hec ē t̄plex. mēoria saluatoris. sacri-
ficiū altaris. cib⁹ hoīs. hec ēa dispo-
suit in hoc sacramento dei sapiā cōtra
ēa vetera mala scz p̄tra obliuionē dei
p̄tra debitū rapine aliene. et p̄tra cor-
ruptōz pomi mortiferi. Primū nāqz
pentes in hec ēa mala ceciderūt s̄
p̄tina fraude decepti et p̄ eos succes-
sores eorū sūt depuati. De p̄mo ecclē.
xi. imitū supbie hoīs ē apostatare a
deo. qm̄ ab eo q̄ fecit illū recessit cor
ei⁹. scz per obliuionē in occupacōne
dāpnose negociōis cū serpēte. qd sepe

adhuc q̄busdā solet eueire. De scdo
gen. iij. vidēs mulier lignū qd bonū
ēet ad vescēdū et pulchrū ocul⁹ aspe-
ctuqz delcābile. tulit de fructu ei⁹ et
p̄medit. deditqz viro suo et sic abo m̄
pinā cōmiserūt. h⁹ rapine similitudinē
faciūt q̄ in usu creaturaz et v̄z t̄pas
hū iustitie mēsurā excedūt. De etiā
gen. y. de ligno scie boni et mali ne
cōmedas. in q̄cūqz die p̄medeis ex eo
morte morietis. i. in bono imōritatis
corrūperis. p̄. corrupti sūt et abho-
mīabiles facti sūt in iniquitatib⁹ suis.
sic q̄ p̄cām in usu sumūt aīas suas
corrūpūt et occidūt. Igit̄ p̄tra t̄plex
vet⁹ malū institutū ē hoc sacramentū.
lu. xxi. accipite et p̄medite hoc ē cor-
p⁹ meū qd p̄ vob⁹ tradet. hoc facite in
meā cōmēdācōez. ecce p̄ma cā insti-
tucōis h⁹ sacramenti scz mēoria sal-
uatoris p̄tra dei obliuionē. hoc p̄ vo-
bis tradet. i. ut agn⁹ dei offeret. ecce
scda cā scz sacrificiū altaris cōtra ra-
pinā. accipite et p̄medite hoc ē corp⁹
meū. ecce etiā cā scz cib⁹ medicinal⁹.
p̄tra corruptōez pomi mortiferi. Pri-
ma itaqz cā institucōis h⁹ sac̄menti
ē mēoria saluatoris p̄tra dei obliu-
ionē. ut scz p̄ hoc amoniti totā mētē
et oēs sensus n̄ros q̄s a deo autim⁹
et cū p̄uis q̄nz cogitacōib⁹ et delcā-
cōib⁹ vagari p̄mism⁹ a noxijs ex-
trahētes integrēt ad dñm referam⁹.
hic dicit hoc facite in meā cōmēdācōz
eusebi⁹. qz corp⁹ assūptū dñs abla-
tur⁹ erat ab ocul⁹ et illatur⁹ fiderib⁹.
n̄tariū erat ut die cene sacramentū
nob⁹ sui corpis et sangnis cōsecraret.
ut offeret iugit̄ p̄ m̄steriū. qd offe-
rebat sē in p̄tū. et p̄hennis victi-
ma viueret in memoria. et sp̄ p̄sens